

آنها خودشان را زشت می بینند

خوابیدن روی تخت اتاق جراحی چه احساسی دارد؟ ممکن است بیماری روانی دائماً به پزشکان اصرار کند...

خوابیدن روی تخت اتاق جراحی چه احساسی دارد؟ ممکن است بیماری روانی دائماً به پزشکان اصرار کند جراحی اش کنند؟ آیا ممکن است کسی آنقدر دماغش را عمل کند که از آن فقط دو حفره روی صورتش باقی بماند یا بخواهد چشم‌هایش را بزرگ‌تر از حد معمول کند یا مثلاً توی لب‌هایش آنقدر چربی بگذارد که 2 برابر اعضای دیگر صورتش شوند یا تعدادی از دنده‌هایش را از قفسه سینه‌اش بیرون بکشد تا کمرش باریک‌تر شود؟

پاسخ ما به همه این پرسش‌ها مثبت است چون بیماری روانی بدریخت‌انگاری بدن به جای آن که شما را پیش روانپزشک بفرستند، شما را همنشین همیشگی مطب جراحان زیبایی می‌کند.

#171« نوعی اشتغال ذهنی به نقصی تخیلی در ظاهر یا چهره بیمار، به طوری که زندگی فرد را بشدت تحت تاثیر قرار می‌دهد. این تعریف دکتر سیدهادی معتمدی، روانپزشک از اختلال روانی بدریخت‌انگاری بدن است. توضیح او به این معناست که این بیماران تصویری اغراق‌آمیز نسبت به نوعی نقص در بدنشان دارند. برای مثال احتمال دارد آنها خیال کنند بینی خیلی بزرگی دارند یا شکل جمجمه‌شان اشکال دارد، چشم‌هایشان خیلی ریز است، موهایشان بدشکل است، اندامشان کوچک یا بزرگ هستند و... سرانجام این خیالات آنقدر قوت می‌گیرند که همه دغدغه فرد در زندگی، تلاش برای تغییر نقص جسمی اش می‌شود و این دلمشغولی، کارکردهای شغلی و اجتماعی او را تحت تاثیر قرار می‌دهد. ممکن است این بیماران واقعا نقصی هم در بدنشان داشته باشند با این حال باور آنها نسبت به این نقص، بیش از آن چیزی است که واقعا وجود دارد.

سن بحران، 15 تا 30 سالگی

براساس پژوهش‌های روانپزشکی منتشر شده در سطح جهان، سن شایع بروز این اختلال روانی از 15 تا 30 سالگی است. دکتر معتمدی می‌گوید: آمار دقیقی از میزان شیوع این بیماری در جامعه وجود ندارد چراکه بیشتر این بیماران به جای مراجعه به روانپزشک سراغ جراحان زیبایی می‌روند تا با جراحی، نقص عضو تخیلی‌شان را برطرف کنند. با این حال، این عضو هیات علمی دانشکده توانبخشی بهزیستی توضیح می‌دهد که انجمن روانپزشکی آمریکا، پژوهشی محدود را برای سنجش میزان شیوع این اختلال روانی در میان دانشجویان آمریکایی انجام داده است که نشان می‌دهد حدود 25 تا 50 درصد از این جوانان، چنین مشکلی دارند.

گرچه این پژوهش در حوزه‌ای محدود انجام شده است، اما به هر حال مشتمل نمونه خروار است و این آمار ثابت می‌کند شیوع اختلال بدریخت‌انگاری در میان جوانان کم نیست.

او می‌گوید: اختلال بدریخت‌انگاری بدن با افسردگی، روانپریشی و اضطراب همراه می‌شود به طوری که 90 درصد این بیماران مبتلا به افسردگی هستند. میزان اعتماد به نفس و مقبولیت از خود، در بدریخت‌انگاران بسیار پایین است. به همین دلیل آنها در برخورد با افراد دیگر راحت نیستند و در موقعیت‌های اجتماعی احساس می‌کنند زیر ذره‌بین اطرافیان قرار گرفته‌اند. این روانپزشک هشدار می‌دهد: پژوهش‌های پزشکی در سطح جهان گویای آن است که حدود یک‌سوم این بیماران خانه‌نشین می‌شوند و یک‌پنجم آنها ممکن است اقدام به خودکشی کنند.

خفتن زیر تیغ جراحی

تمایل بیش از حد به جراحی‌های زیبایی مکرر از علایم بدریخت‌انگاری است. معتمدی با اشاره به پرونده یکی از بیمارانش شرح می‌دهد: این بیمار آنقدر بینی‌اش را جراحی کرده بود که از آن فقط 2 حفره کوچک روی صورتش باقی مانده بود و هنوز هم قصد داشت بینی‌اش را جراحی کند، اما پس از گذراندن دوره درمانی روانپزشکی، از جراحی زیبایی‌اش شکایت کرد!

به گفته او در برخی از کشورها، هر فرد پیش از جراحی زیبایی باید تحت مشاوره روانپزشکی قرار بگیرد تا از سلامت روان او اطمینان حاصل شود. با این حال در برخی کشورها مانند ایران، این مشاوره انجام نمی‌شود و به همین دلیل، براساس آمارها بیشتر شکایت‌های پزشکی به جراحان زیبایی مربوط می‌شود چون بدریخت‌انگاران حتی پس از جراحی‌های موفقیت‌آمیز نیز احساس رضایت نمی‌کنند در حالی که در بیش از 50 درصد موارد، درمان‌های روانپزشکی بر این بیماران تاثیر مثبتی دارد و نظر آنها را درباره جراحی عوض می‌کند.

این عضو هیات علمی دانشکده توانبخشی بهزیستی می‌گوید: قسمت‌هایی از بدن که بدریخت‌انگاران نسبت به آنها حساسیت دارند

به ترتیب میزان حساسیت، موی سر، بینی، پوست، چشم، سر، لب‌ها، چانه، شکم، سینه، باسن، پاها و بعد دیگر اندام‌ها هستند. بنابر توضیح او، اختلال بد ریخت‌انگاری همیشه برای کم‌کردن جزئی اضافه از بدن نیست و در مواردی هدف فرد افزودن به بخشی از بدن است. دکتر معتمدی در این باره مثال می‌زند: برخی از کسانی که سراغ بدنسازی می‌روند صرفاً به بزرگ کردن غیرطبیعی قسمت‌هایی از بدن گرایش دارند و هدفشان ورزش نیست. او همچنین به جراحی‌های زیبایی شایع میان دختران و زنان اشاره می‌کند و می‌گوید: گروهی از این جراحی‌ها، مثل بزرگ کردن بیش از اندازه لب‌ها و... هیچ تاثیری بر زیبایی افراد ندارد و حتی چهره آنها را غیرطبیعی و زشت می‌کند و اگر این افراد پیش از جراحی، مشاوره‌ای روانپزشکی داشته باشند شاید هرگز اقدام به جراحی نکنند.

جام جم آنلاین